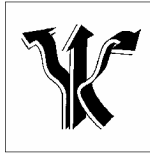

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

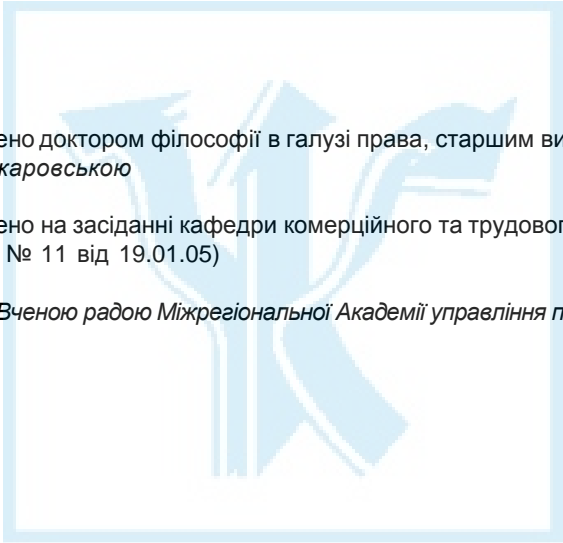
МАУП

A large, light blue watermark of the MAUP logo is centered in the background, behind the text. It features the same stylized 'M' and 'U' letters as the smaller logo above.

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
“ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ
АНТИМОНОПОЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ”
(для спеціалістів)

МАУП

Київ 2005

Підготовлено доктором філософії в галузі права, старшим викладачем
Н. О. Можаровською

Затверджено на засіданні кафедри комерційного та трудового права
(протокол № 11 від 19.01.05)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Можаровська Н. О. Навчальна програма дисципліни “Правове регулювання антимонопольної діяльності” (для спеціалістів). — К.: МАУП, 2005. — 26 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, навчально-тематичний план, програмний матеріал до вивчення дисципліни “Правове регулювання антимонопольної діяльності”, теми контрольних робіт, вказівки до виконання контрольної роботи, контрольні питання, а також список рекомендованої літератури.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Антимонопольна діяльність є одним з найважливіших видів регулювання підприємницької діяльності. Вона є базовим складником процесу соціально-економічних реформ, що відбуваються в постсоціалістичних країнах. Саме демонополізація разом із роздержавленням і приватизацією становлять ядро реформи, оскільки функціонування ринкових відносин передбачає, по-перше, створення за допомогою правових механізмів рівних можливостей для суб'єктів підприємницької діяльності, по-друге, — наявність конкуренції між ними.

Утримання конкуренції тісно пов'язано з інститутом антимонопольної діяльності, оскільки обмеження дій підприємців саме спрямовано на створення конкурентного середовища у сфері підприємництва.

Разом з тим, у процесі розвитку підприємств і концентрації капіталу, як правило, виникає класична монополія, яка з часом з метою усунення конкурентів і підриває конкуренцію, створюючи загрозу існуванню самого ринку.

Враховуючи негативні наслідки монополізму для розвитку економіки, країни з ринковими відносинами і почали застосовувати правові засоби обмеження цього явища. Зазначену функцію взяла на себе держава, що є єдиним суб'єктом у системі ринкових відносин, яка в змозі реалізувати антимонопольні функції.

Програма вивчення дисципліни “Правове регулювання антимонопольної діяльності” будується на законодавстві України з економічної конкуренції, боротьбі з монополізмом та недобросовісною конкуренцією як протиправний засіб досягнення неправомірних переваг у добросовісній конкуренції.

Мета дисципліни:

1. Дати основні визначення предмета, значення антимонопольного законодавства. Ознайомитися з термінологією, що притаманна конкуренції. Враховуючи досвід законодавства з економічної конкуренції європейських країн, студент має чітко засвоїти становлення українського антимонопольного законодавства.

2. Проаналізувати, спираючись на чинне законодавство, ан-тимонопольну діяльність держави, зокрема визначити:
 - акти законодавства, регулюючі питання розвитку кон-куренції, антимонопольної політики і демонополізації економіки;
 - об'єктивну необхідність обмеження монополізму;
 - монопольне становище на ринку та зловживання ним.
3. Висвітлити напрями захисту від монополізму в підприєм-ницькій діяльності шляхом застосування чинного законо-давства. Сформулювати і розкрити поняття терміна “не-добросовісна конкуренція”, спираючись на практику зас-тосування антимонопольного законодавства, а саме:
 - визначити види правопорушень, що визнаються недо-бросовісною конкуренцією;
 - приділити увагу правовим засобам захисту підприємців від недобросовісної конкуренції;
 - пояснити відповідальність за порушення вимог законо-давства про недопущення недобросовісної конкуренції.
4. Засвоїти систему та структуру органів, які забезпечують державний контроль за дотриманням антимонопольного законодавства, де докладно пояснити:
 - про Антимонопольний комітет України, його структу-ру та повноваження;
 - розкрити відповідальність за порушення антимонополь-ного законодавства і встановлені види санкцій за пору-шення його норм;
 - розповісти про розгляд справ про порушення антимо-нопольного законодавства і звернути увагу на порядок їх оскарження та виконання розпоряджень Антимоно-польного комітету.

Основне завдання дисципліни не лише вивчити основні поло-ження чинного законодавства, регулююче питання обмеження монополізму та правового регулювання цього процесу з боку держави, а й опанування основних положень антимонопольного права держав, де воно виникло раніше.

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
вивчення дисципліни

“ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ
АНТИМОНОПОЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ”

№ пор.	Назва розділу і теми
	<i>I. Державне регулювання обмеження монополізму</i>
1	Державна політика у сфері економічної конкуренції
2	Суб'єкти та об'єкти антимонопольної діяльності держави
3	Антимонопольний комітет України: його структура, компетенція та повноваження
	<i>II. Нормативне регулювання антимонопольної діяльності</i>
4	Правові засади підтримки та захисту економічної конкуренції
5	Правове регулювання захисту від недобросовісної конкуренції
6	Правове регулювання діяльності природних монополій
7	Міжнародне антимонопольне законодавство
	<i>III. Правові засади охорони суб'єктів господарювання та споживачів від порушень антимонопольно-конкурентного законодавства</i>
8	Види та склад правопорушень законодавства про захист економічної конкуренції
9	Види правопорушень законодавства про захист від недобросовісної конкуренції
	<i>IV. Захист прав підприємців і споживачів від монополізму та недобросовісної конкуренції</i>
10	Правові засади здійснення боротьби з монополізмом і недобросовісною конкуренцією
11	Розгляд справ і заяв Антимонопольним комітетом України і оскарження його рішень
12	Адміністративно-процесуальні засади діяльності Антимонопольного комітету України
13	Відповідальність за порушення антимонопольного законодавства

ПРОГРАМНИЙ МАТЕРІАЛ
до вивчення дисципліни
“ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ
АНТИМОНОПОЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ”

Розділ І. Державне регулювання обмеження монополізму

Тема 1. Державна політика у сфері економічної конкуренції

Поняття, мета і завдання демонополізації економіки. Державне регулювання у сфері обмеження монополізму, недопущення недобросовісної конкуренції, природних монополій. Мета і завдання антимонопольного регулювання. Способи демонополізації та заходи щодо їх реалізації. Порядок здійснення антимонопольного регулювання. Особливості демонополізації окремих об'єктів. Пріоритетні напрями демонополізації та антимонопольного регулювання.

Принципи здіантимонопольної політики. Економічні умови забезпечення збалансування інтересів суспільства, монополій і споживачів їх товарів при здійсненні антимонопольної політики. Правові проблеми контролю за економічною концентрацією.

Література [1; 7; 9; 18–20; 22; 34]

Тема 2. Суб'єкти та об'єкти антимонопольної діяльності держави

Суб'єкти демонополізації, антимонопольного регулювання та застосування антимонопольного законодавства: Верховна Рада України, Президент України, Кабінет Міністрів України, Антимонопольний комітет України, Фонд державного майна України, органи місцевого самоврядування.

Суб'єкти господарювання (підприємці). Юридичні та фізичні особи як суб'єкти антимонопольного регулювання.

Об'єкти антимонопольної політики. Ринкова економіка та добросовісна конкуренція. Поняття і принципи. Бар'єри вступу господарюючих суб'єктів на ринки.

Література [18–20; 22]

Тема 3. Антимонопольний комітет України: його структура компетенція та повноваження

Підконтрольність і підзвітність Антимонопольного комітету України. Завдання Антимонопольного комітету України. Основні принципи діяльності Антимонопольного комітету України. Система та структура органів Антимонопольного комітету України. Компетенція Антимонопольного комітету України.

Гарантії здійснення повноважень Антимонопольного комітету України. Відносини Антимонопольного комітету України з органами державної влади, органами місцевого самоврядування, органами адміністративно-господарського управління та контролю. Обов'язковість виконання вимог державних уповноважених і голів територіальних відділень Антимонопольного комітету України.

Повноваження Антимонопольного комітету України. Голова Антимонопольного комітету України та державні уповноважені (вимоги призначення на посаду). Строк повноважень. Права і обов'язки державного уповноваженого, голови територіального відділення Антимонопольного комітету України. Дисциплінарна відповідальність і звільнення з посади державного уповноваженого Антимонопольного комітету України.

Територіальні відділення Антимонопольного комітету України. Адміністративні колегії Антимонопольного комітету України.

Література [1; 7; 9; 18–20; 22]

Розділ II. Нормативне регулювання антимонопольної діяльності

Тема 4. Правові засади підтримки та захисту економічної конкуренції

Мета і завдання Закону України “Про захист економічної конкуренції”. Загальна характеристика Закону України “Про захист економічної конкуренції”, його структура та зміст. Поняття та зміст конкуренції. Поняття економічної конкуренції.

Література [2; 7; 18–20; 22]

Тема 5. Правове регулювання захисту від недобросовісної конкуренції

Мета і завдання Закону України “Про захист від недобросовісної конкуренції”. Загальна характеристика Закону України “Про захист від недобросовісної конкуренції”, його структура та зміст.

Співвідношення законодавства про захист економічної конкуренції з законодавством про недопущення недобросовісної конкуренції. Державна, галузеві та регіональні програми демонополізації економіки і розвитку конкуренції. Основні напрями.

Література [18–20; 22]

Тема 6. Правове регулювання діяльності природних монополій

Мета та завдання Закону України “Про природні монополії”. Загальна характеристика Закону України “Про природні монополії”, його структура та зміст. Поняття природних монополій. Суб’єкти природних монополій. Правові, економічні та організаційні засади діяльності суб’єктів природних монополій в Україні. Співвідношення понять “природна монополія” та “суб’єкт природної монополії”.

Органи, які регулюють діяльність суб’єктів природних монополій. Сфери діяльності суб’єктів природних монополій. Суміжні

ринки. Предмет, принципи регулювання діяльності суб'єктів природних монополій. Обов'язки суб'єктів природних монополій. Національні комісії регулювання природних монополій (порядок утворення та ліквідації, основні завдання та повноваження, порядок прийняття рішень).

Література [7; 18–20; 22]

Тема 7. Міжнародне антимонопольне законодавство

Міжнародно-правове регулювання недопущення недобросовісної конкуренції в СНД (Співдружність незалежних держав). Вимоги у країнах ЄС (Європейське економічне співтовариство) щодо боротьби з монополізмом і недопущенням недобросовісної конкуренції.

Література [3; 7; 18–20; 22; 26]

Розділ III. Правові засади охорони суб'єктів господарювання та споживачів від порушень антимонопольно-конкурентного законодавства

Тема 8. Види та склад правопорушень законодавства про захист економічної конкуренції

Антиконкурентні узгоджені дії суб'єктів господарювання, зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку.

Поняття узгоджених дій. Учасники узгоджених дій. Поняття антиконкурентних узгоджених дій суб'єктів господарювання. Заборона вчинення антиконкурентних узгоджених дій. Узгоджені дії малих або середніх підприємств. Узгоджені дії стосовно постачання та використання товарів. Узгоджені дії стосовно прав інтелектуальної власності. Випадки дозволеності узгоджених дій. Типові вимоги до узгоджених дій, що не потребують згоди органів Антимонопольного комітету України.

Монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання. Передумови виникнення монопольного становища. Офіційно визнане монопольне становище. Зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку. Види дій, класифіковані

законодавством як зловживання монопольним становищем. Заборона зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку.

Антиконкурентні дії органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю.

Законодавче визнання і перелік антиконкурентних дій органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю.

Нормативні заборони щодо делегування повноважень органів влади та органів місцевого самоврядування. Заборона дій щодо схилення до порушень законодавства про захист економічної конкуренції та їх легітимізації.

Обмежувальна та дискримінаційна діяльність суб'єктів господарювання, об'єднань.

Зміст обмежувальної діяльності суб'єктів господарювання та об'єднань. Перелік заборон. Неправомірне використання суб'єктом господарювання ринкового становища. Поняття дискримінації конкурентів суб'єктами господарювання. Зміст обмежувальної діяльності об'єднань. Законодавчі заборони.

Література [1; 10; 13; 15; 17–20; 22; 28]

Тема 9. Види правопорушень законодавства про захист від недобросовісної конкуренції

Конкурентні дії, що суперечать законам, правилам і звичаям у підприємницькій діяльності.

Неправомірне використання ділової репутації підприємця: неправомірне використання чужих позначень, рекламних матеріалів, упаковок. Неправомірне використання товару іншого виробника. Копіювання зовнішнього вигляду виробу. Порівняльна реклама.

Досягнення неправомірних переваг шляхом створення перешкод підприємцю у процесі здійснення підприємницької діяльності.

Дискредитація підприємця. Купівля-продаж товарів, виконання робіт, надання послуг із примусовим асортиментом. Схи-

лення підприємця до бойкоту. Схилення постачальника до дискримінації покупця (замовника). Схилення підприємця до розірвання договору з конкурентом. Підкуп працівника постачальника. Підкуп працівника покупця (замовника). Досягнення неправомірних переваг у конкуренції.

Неправомірне збирання, розголошення та використання комерційної таємниці. Неправомірне збирання комерційної таємниці. Розголошення комерційної таємниці. Схилення до розголошення комерційної таємниці. Неправомірне використання комерційної таємниці.

Література [5; 6; 10; 13; 16–22;]

Розділ IV. Захист прав підприємців і споживачів від монополізму та недобросовісної конкуренції

Тема 10. Правові засади здійснення боротьби з монополізмом і недобросовісною конкуренцією

Державний контроль за дотриманням антимонопольного законодавства. Державні органи, до повноважень яких віднесена боротьба з монополізмом і недобросовісною конкуренцією. Антимонопольний комітет, Державний комітет України по стандартизації, метрології та сертифікації, Державний митний комітет, органи та установи державного санітарного нагляду, інші державні органи, на які покладено контроль за дотриманням вимог законодавства щодо якості і безпеки товарів, робіт, послуг.

Контроль за дотриманням антимонопольних вимог у процесі перетворення державної власності. Контроль за створенням, реорганізацією (злиттям, приєднанням), ліквідацією суб'єктів господарювання. Контроль за придбанням, передачею в оренду майна. Примусовий поділ монопольних утворень. Строки виконання рішень. Випадки, які не допускають примусовий поділ. Контроль за економічною концентрацією (розрахунок показників). Контроль за дотриманням антимонопольних вимог під час прийняття рішень органами влади і управління. Демоніполізація економіки і розвиток конкуренції в Україні. Особли-

вості здійснення боротьби з недобросовісною конкуренцією на митному кордоні України.

Література [1; 5; 6; 10; 13–22]

Тема 11. Розгляд справ і заяв Антимонопольним комітетом України і оскарження його рішень.

Механізм застосування антимонопольного законодавства. Особливості реалізації механізму застосування антимонопольного законодавства.

Адміністративний порядок розгляду справ про порушення антимонопольного законодавства. Розгляд заяв про надання згоди на створення, реорганізацію та ліквідацію суб'єктів господарювання. Рішення Антимонопольного комітету України. Порядок виконання рішень Антимонопольного комітету України. Порядок виконання рішень про накладання штрафу.

Підстави звернення до суду, арбітражного суду, Антимонопольного комітету України та державних уповноважених. Підвідомчість спорів. Порядок прийняття та підстави оскарження рішень Антимонопольного комітету та його посадових осіб в адміністративному та судовому порядку.

Література [1; 9; 11–13; 17–20; 22; 29–32]

Тема 12. Адміністративно-процесуальні засади діяльності Антимонопольного комітету України

Правила розгляду справ про порушення антимонопольного законодавства України. Органи та посадові особи, які розглядають справи. Підвідомчість справ Комітету постійно діючій адміністративній колегії; тимчасовій адміністративній колегії; державним уповноваженим; голові відділення. Підстави для розгляду справ. Особи, які беруть участь у справі, їхні права і обов'язки (відповідач, заявник, треті особи). Строки, порядок подання заяви та її розгляд. Розгляд справи. Перегляд рішень у справах. Підстави для визнання рішень у справах недійсними. Оскарження рішень, виконання рішень. Заходи, які забезпечу-

ють виконання рішень Антимонопольного комітету України та його територіальних відділень.

Література [1; 2; 4; 9; 11; 15; 18–20; 22; 29–32; 34]

Тема 13. Відповідальність за порушення антимонопольного законодавства

Особливості відповідальності за порушення антимонопольного законодавства.

Види відповідальності. Кримінальна відповідальність. Цивільно-правова відповідальність. Адміністративна відповідальність посадових осіб і громадян, які займаються підприємницькою діяльністю.

Адміністративно-правові санкції. Накладання штрафів на суб'єктів господарювання — юридичних осіб. Вилучення незаконно одержаного прибутку, виручки. Вилучення товарів з неправомірно використаним позначенням і копій виробів іншого господарюючого суб'єкта (підприємця). Накладання штрафів на суб'єктів природних монополій. Спростування неправдивих, неточних або неповних відомостей.

Накладання штрафів на юридичних і фізичних осіб, які не є господарюючими суб'єктами.

Відшкодування збитків, заподіяних зловживанням монопольним становищем і недобросовісною конкуренцією.

Відповідальність Антимонопольного комітету та його посадових осіб за видання актів та інших рішень, які порушують права підприємців.

Відповідальність державних органів та їх посадових осіб, які регулюють діяльність природних монополій.

Література [4–6; 8; 9; 11–20; 22]

ТЕМИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

1. Теоретичне питання.

Джерела антимонопольного законодавства України.

Практичне питання.

Визначте, які з наведених дій вважаються недобросовісною конкуренцією:

- а) зловживання монопольним становищем;
- б) неправомірні угоди між підприємцями;
- в) дії у конкуренції, що суперечать правилам, торговим та іншим чесним звичаям у підприємницькій діяльності;
- г) дискримінація підприємців органами влади й управління.

2. Теоретичне питання.

Суб'єкти та об'єкти антимонопольної діяльності держави.

Практичне питання.

Підприємець, який без дозволу уповноваженої на те особи використовує чужі: ім'я, фірмове найменування, знак для товарів, вчиняє дії, які мають ознаки порушення:

- а) Закону України “Про захист економічної конкуренції”;
- б) Закону України “Про захист від недобросовісної конкуренції”;
- в) Закону України “Про рекламу”;
- г) Закону України “Про Антимонопольний комітет України”.

3. Теоретичне питання.

Зловживання антимонопольним становищем на ринку.

Практичне питання.

Створенням перешкод суб'єктам господарювання у процесі конкуренції та досягненням неправомірних переваг у конкуренції законодавство України вважає:

- а) неправомірне збирання комерційної таємниці;
- б) розголошення комерційної таємниці;
- в) схилення до розголошення комерційної таємниці;
- г) неправомірне використання комерційної таємниці;
- д) всі наведені відповіді неправильні.

4. Теоретичне питання.

Недопущення недобросовісної конкуренції у підприємницькій діяльності.

Практичне питання.

До дій, що вважаються недобросовісною конкуренцією, не належать такі:

- а) неправомірне використання ділової репутації підприємця;
- б) створення перешкод підприємцям у процесі конкуренції;
- в) неправомірне збирання, розголошення та використання комерційної таємниці;
- г) встановлення монополюю високих цін (тарифів, розцінок) на свої товари, що призводить до порушення прав споживачів;
- д) всі відповіді правильні.

5. Теоретичне питання.

Правові основи реалізації повноважень антимонопольного комітету України.

Практичне питання.

Розв'яжіть задачу.

Державна адміністрація залізничного транспорту України “Укрзалізниця” направила телеграму начальникам своїх структурних підрозділів, а також начальникам залізниць СНД, в якій повідомлялося про створення при “Укрзалізниці” транспортно-експедиційної компанії “Залізтранс”. При цьому пропонувалося укладати договори на транспортно-експедиційне обслуговування зовнішньоторговельних і транзитних вантажів тільки з цією компанією. Водночас на ринку відповідних послуг діяло вже понад 100 компаній, що надавали такі послуги.

Питання:

1. Охарактеризуйте дії “Укрзалізниці” з точки зору чинного законодавства.
2. Якими можуть бути дії Антимонопольного комітету України у разі звернення до нього однієї з вищезазначених 100 компаній?

6. Теоретичне питання.

Антимонопольний комітет України, його правовий статус.

Практичне питання.

Розв'яжіть задачу.

Водопостачальна організація м. Симферополь здійснювала поставку води за графіком. Згідно із визначеними Симферопольською облрадою нормами відпуску води, розрахунок за надані послуги мав проводитися згідно зі скоригованими тарифами, які було затверджено облдержадміністрацією. Всупереч цьому деяким особам і організаціям вода відпускалася постійно, а плата за воду стягувалася зі всіх споживачів однакова — за цілодобове споживання.

Питання:

1. Порушення яких норм законодавства допустила водопостачальна організація?
2. Яку відповідальність передбачено за такі порушення? До якого державного органу слід звертатися з метою їх припинення?

7. Теоретичне питання.

Повноваження Антимонопольного комітету України та його посадових осіб.

Практичне питання.

Розв'яжіть задачу.

Мале підприємство “Турбота” (м. Краматорськ Донецької обл.) є виробником соусу “Майонез”. Для своєї продукції воно запозичило етикетку Горлівського підприємства “Колос” (м. Горлівка Донецької обл.), яке теж виробляє соус “Майонез” і входить до Донецького виробничого об'єднання харчових продуктів. Мале підприємство “Турбота” в етикетці для своєї продукції назву «Горлівське підприємство “Колос”» замінило на «Краматорське підприємство “Турбота”», а фірмову назву “Донецьке виробниче об'єднання харчових продуктів”, до складу якого воно не входило, лишило.

Кваліфікуйте ознаки порушення малим підприємством “Турбота” Закону України “Про захист від недобросовісної конкуренції”:

- а) неправомірне використання чужих позначень, рекламних матеріалів, упаковки;
- б) неправомірне використання товару іншого виробника;
- в) копіювання зовнішнього вигляду виробу;
- г) порівняльна реклама.

8. Теоретичне питання.

Розгляд справ і заяв антимонопольним комітетом України і оскарження його рішень.

Практичне питання.

Розв’яжіть задачу.

Між Одеським морським портом і товариством з обмеженою відповідальністю “Морбудтранс” було укладено договір про сумісну діяльність. За цим договором порт надавав ТОВ виключне право на виконання транспортно-експедиційних послуг, тому інші експедитори вимушені були укласти договори з ТОВ “Морбудтранс” для забезпечення транспортно-експедиційних послуг у порту, а також виплачувати йому винагороду у розмірі 3 % від акордної ставки порту за кожен тонну переробленого вантажу. Також ТОВ мало виключне право на експедицію зовнішньоторговельних вантажів. Одна з конкуруючих експедиційних фірм звернулася до Антимонопольного комітету України.

Питання:

1. Чи можна вважати договір між Одеським морським портом і ТОВ “Морбудтранс” антиконкурентними узгодженнями діями? Якщо можна, то в чому це виявляється?

9. Теоретичне питання.

Адміністративно-процесуальні засади діяльності Антимонопольного комітету України.

Практичне питання.

Розв’яжіть задачу.

Обласний відділ освіти надіслав завідувачем міських і районних відділів освіти лист, в якому заборонялося користуватися

послугами приватних і комерційних туристичних фірм для організації екскурсійного обслуговування школярів. Єдиною фірмою, послугами якої дозволялося користуватися, було визначено туристичну агенцію “Літо”. Такі вказівки отримали і директори всіх шкіл, які згодом перестали укладати відповідні договори з іншими туристичними фірмами.

Питання:

1. Яку відповідальність передбачено за зловживання монопольним становищем на ринку?
2. Чи можна вважати монопольним становище підприємства “Літо”?
3. Що можна порадити конкурентам підприємства “Літо”?

10. Теоретичне питання.

Відповідальність за порушення антимонопольного законодавства.

Практичне питання.

Дії підприємців щодо неправомірного збирання, розголошення та використання комерційної таємниці мають такі ознаки:

- а) неправомірне використання чужих позначень, рекламних матеріалів, упаковки;
- б) неправомірне використання товару іншого виробника;
- в) купівля-продаж товарів, виконання робіт, надання послуг із примусовим асортиментом;
- г) розголошення комерційної таємниці;
- д) всі наведені відповіді правильні.

ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Контрольна робота, що виконується студентом, складається з двох частин: теоретичної та практичної. Вимоги до виконання теоретичної частини: робота має бути у вигляді реферату, обов'язково мати план і таку структуру:

Вступ, де розкривається суть теми (до двох сторінок).

Основна частина, яка складається з двох чи трьох питань. Розкриваючи питання, необхідно дати аналіз чинних норм права з використанням практичного досвіду, висловити конкретні особисті зауваження і рекомендації з досліджуваної теми.

Висновки мають бути окремою частиною роботи (обсягом до двох сторінок), де слід показати і по можливості обґрунтувати пропозиції і рекомендації з удосконалення чинного законодавства чи теоретичних положень по темі реферативної роботи. Список використаних джерел подається наприкінці реферату.

Вимоги щодо практичної частини стосуються вирішення студентом практичної ситуації чи тестового завдання, яке має бути переписано повністю.

Студент оформлює належним чином титульний лист, підписує роботу, вказує дату виконання і в зазначений термін подає на перевірку.

Вибір теми контрольної роботи здійснюється за останньою цифрою залікової книжки. Якщо остання цифра залікової книжки "5", то відповідно треба вибрати тему "5" і виконувати роботу згідно з вимогами, зазначеними вище.

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ

1. Предмет і метод антимонопольного регулювання підприємницької діяльності.
2. Завдання державного регулювання антимонопольної діяльності.
3. Основні засади конкурентної політики в Україні.
4. Державне регулювання у сфері обмеження монополізму.
5. Державне регулювання природних монополій.
6. Мета і завдання антимонопольного регулювання.
7. Способи демонополізації та заходи щодо їх реалізації.
8. Порядок здійснення антимонопольного регулювання.
9. Принципи здійснення антимонопольної політики.
10. Правові проблеми контролю за економічною концентрацією.
11. Джерела антимонопольного законодавства України.
12. Мета публікування звітів АМКУ. Принципи їх оприлюднення.

13. Мета і завдання антимонопольного законодавства.
14. Загальна характеристика антимонопольного законодавства.
15. Співвідношення законодавства про обмеження монополізму із законодавством про недопущення недобросовісної конкуренції.
16. Співвідношення понять “природна монополія” та “суб’єкт природної” монополії.
17. Державне регулювання природних монополій.
18. Обов’язки суб’єктів природних монополій.
19. Національні комісії регулювання природних монополій (порядок утворення та ліквідації, основні завдання та повноваження, порядок прийняття рішень).
20. Юридичні та фізичні особи як суб’єкти антимонопольного регулювання.
21. Об’єкти антимонопольної політики.
22. Порядок визначення монопольного становища суб’єктів господарювання на ринку.
23. Зловживання монопольним становищем на ринку.
24. Види правопорушень антимонопольного законодавства.
25. Поняття антиконкурентних узгоджених дій.
26. Поняття та способи дискримінації суб’єктів господарювання органами державної влади, органами місцевого самоврядування та органами адміністративно-господарського управління та контролю.
27. Неправомірне використання ділової репутації підприємця.
28. Неправомірне використання товару іншого виробника.
29. Неправомірне збирання, розголошення, використання та схилення до розголошення комерційної таємниці.
30. Розвиток законодавства про недобросовісну конкуренцію.
31. Міжнародний захист від недобросовісної конкуренції: Стаття 10-bis Паризької конвенції з охорони промислової власності.
32. Захист від недобросовісної конкуренції на основі спеціального законодавства.
33. Дискредитація конкурентів.
34. Яка інформація вважається комерційною таємницею?
35. Порушення комерційної таємниці.
36. Порівняльна реклама.

37. Порівняльна реклама і закони про товарні знаки.
38. Використання чужої репутації.
39. Особливості загрози порівняльної реклами.
40. Неправомірне використання чужих досягнень.
41. Стимуляція продажу як вид недобросовісної конкуренції.
42. Визначення недобросовісної конкуренції на основі статті 10-Bis Паризької конвенції з охорони промислової власності.
43. Цивільно-правові санкції щодо захисту від недобросовісної конкуренції.
44. Кримінальні санкції щодо захисту від недобросовісної конкуренції.
45. Адміністративні санкції щодо захисту від недобросовісної конкуренції.
46. Критерії визначення схожості товарних знаків.
47. Правове регулювання комерційної таємниці в Україні.
48. Законодавство України про захист від недобросовісної конкуренції.
49. Сфера дії Закону України “Про захист від недобросовісної конкуренції”.
50. Відповідальність за недобросовісну конкуренцію згідно із законодавством України.
51. Правові засади захисту від недобросовісної конкуренції за Законом України “Про захист від недобросовісної конкуренції”.
52. Рішення Антимонопольного комітету, його територіальних відділень у справах про недобросовісну конкуренцію.
53. Визначення недобросовісної реклами за Законом України “Про рекламу”.
54. Державний контроль за дотриманням антимонопольного законодавства.
55. Контроль за створенням, реорганізацією (злиттям, приєднанням), ліквідацією суб’єктів господарювання.
56. Примусовий поділ монопольних утворень.
57. Контроль за економічною концентрацією (розрахунок показників).
58. Контроль за дотриманням антимонопольних вимог при прийнятті рішень органами влади і управління.

59. Демоніполізація економіки і розвиток конкуренції в Україні.
60. Антімоніполний комітет України, його правовий статус.
61. Підконтрольність та підзвітність Антімоніполного комітету України.
62. Завдання Антімоніполного комітету України.
63. Основні принципи діяльності Антімоніполного комітету України.
64. Система та структура органів Антімоніполного комітету України.
65. Компетенція Антімоніполного комітету України.
66. Гарантії здійснення повноважень Антімоніполного комітету України.
67. Повноваження Антімоніполного комітету України.
68. Повноваження посадових осіб Антімоніполного комітету України.
69. Розгляд справ та заяв Антімоніполним комітетом України.
70. Адміністративний порядок розгляду справ про порушення антімоніполного законодавства.
71. Порядок та строки виконання рішень Антімоніполного комітету України.
72. Підвідомчість спорів.
73. Порядок прийняття та підстави оскарження рішень Антімоніполного комітету та його посадових осіб в адміністративному та судовому порядку.
74. Адміністративно-процесуальні засади діяльності Антімоніполного комітету України.
75. Органи та посадові особи Антімоніполного комітету України, які розглядають справи про порушення.
76. Підвідомчість справ.
77. Особи, які беруть участь у справі, їхні права і обов'язки (відповідач, заявник, треті особи). Строки, порядок подання заяви та її розгляд.
78. Підстави для визнання рішень у справах недійсними.
79. Оскарження прийнятих адміністративно-правових рішень Антімоніполного комітету.

80. Особливості антимонопольно-конкурентної відповідальності.
81. Примусовий поділ монопольних утворень як санкція АМКУ.
82. Порядок отримання дозволу АМКУ на злиття та приєднання.
83. Відповідальність за порушення антимонопольного законодавства.
84. Види відповідальності за порушення антимонопольного законодавства.
85. Адміністративно-правові санкції за порушення антимонопольного законодавства.
86. Відповідальність Антимонопольного комітету та його посадових осіб за видання актів та інших рішень, які порушують права підприємців.
87. Відповідальність державних органів та їх посадових осіб, які регулюють діяльність природних монополій.
88. Види санкцій за порушення антимонопольного законодавства.
89. Правові проблеми антимонопольного регулювання підприємницької діяльності.
90. Основні тенденції розвитку конкурентного законодавства.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

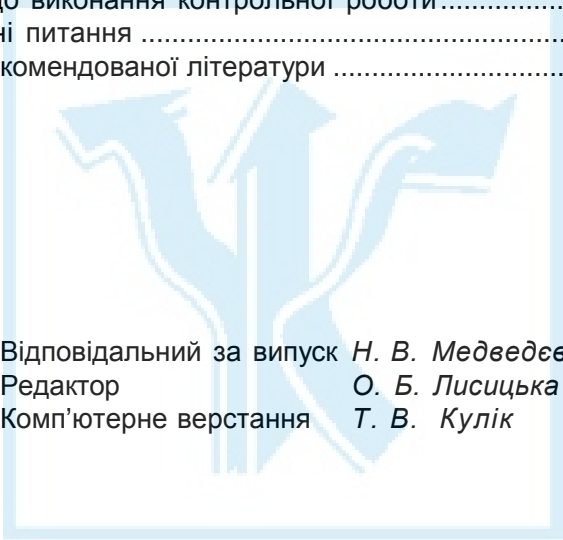
1. *Антимонопольний* комітет України в запитаннях та відповідях з питань антимонопольної політики. — К., 1998.
2. *Барева Е.* Какие нормы являются специальными // Юридическая практика. — 2004. — № 34 (348).
3. *Бильденс А.* Основные черты германского и европейского антимонопольного права // Основы немецкого торгового и хозяйственного права. — М.: БЕК, 1995. — С. 63–65.
4. *Біла Р. Л.* Адміністративна відповідальність за порушення антимонопольного законодавства України: Автореф. дис... канд. юрид. наук. — Одеса, 1995.
5. *Безух О.* Захист від недобросовісної конкуренції як інститут конкурентного права // ПГП. — 2001. — № 7. — С. 32–35.

6. *Безух О.* Захист від недобросовісної конкуренції у сфері промислової власності: Автореф. дис... канд. юрид. наук. — Донецьк, 2001.
7. *Дахно І. І.* Антимонопольне право: Курс лекцій. — К.: Четверта хвиля, 1998.
8. *Жуков В.* Право інтелектуальної власності: теорія і судова практика (авторсько-правовий аспект) // Вісн. Центру комерційного права. — 2004. — № 3 (16).
9. *Журик Ю.* Деякі питання правового статусу Антимонопольного комітету України // ПХП. — 2000. — № 4. — С. 17–20.
10. *Журик Ю.* Поняття та види недобросовісних дій у конкуренції // ПХП. — 2000. — № 2. — С. 10–12.
11. *Журик Ю.* Порядок розгляду справ про порушення антимонопольного законодавства України // ПХП. — 2000. — № 7. — С. 14–17.
12. *Корчак Н.* Загальні положення державного захисту конкуренції у підприємницькій діяльності // ПГП. — 2001. — № 2. — С. 7–9.
13. *Кузьміна С.* Правове регулювання запобігання недобросовісної конкуренції: окремі питання // Право України. — 2000.
14. *Мельниченко А.* Прибыльная фумигация // Юридическая практика. — 2004. — № 6 (319).
15. *Мельник С. Б.* Монопольне (домінуюче) становище господарювання на ринку: Автореф. дис... канд. юрид. наук. — Донецьк, 2001.
16. *Можаровська Н. О.* Правова регламентація охорони та захисту прав на знаки для товарів та послуг // Персонал. — 2001. — № 7. — С. 56–61.
17. *Постульга А.* С конкуренцией шутить опасно // Юридическая практика. — 2004. — № 3 (316) от 20.01.04.
18. *Щербина В. С.* Господарське право: Навч. посіб. для юрид. фак. вузів. — К.: Юрінком Інтер, 2004.
19. *Саніахметова Н. О.* Конкурентне законодавство у питаннях та відповідях: Навч. посіб. — К.: Центр комерційного права. — 2004. — С. 73.

20. *Саніахметова Н. О.* Правовий захист підприємництва в Україні: Навч. посіб. — К.: Юрінком Інтер, 1999.
21. *Ситцевой В., Кириченко И.* Предмет спора — торговые марки // *Юридическая практика.* — 2004. — № 20 (334).
22. *Тотьев К. Ю.* Конкуренция и монополизм: правовые аспекты регулирования. — М., 1996. — С. 110.
23. *Україна й антидемпінг* // *Український юрист.*— 2004. — № 11.
24. *Хоменко А.* Правовые признаки “покупки в группах” // *Юридическая практика.* — 2004. — № 34 (348).
25. *Шакун В. І., Мельник П. В., Попович В. М.* Правові основи підприємницької діяльності. — К.: Правові джерела, 1997.
26. *Шапира Жан.* Международное право предпринимательской деятельности. — М.: А/О Издат. группа “Прогресс”, 1993. — С. 92.
27. *Шубаков Д.* Охрана торговых марок // *Юридическая практика.* — 2004. — № 20 (334).
28. *Шуміло І.* Антиконтурентні узгоджені дії // ПГП. — 2001. — С. 15–18.
29. *Збірник постанов Уряду України.* — 2002. — № 12. — Ст. 269.
30. *Антимонопольний комітет України: Річний звіт.* — К., 2002.
31. *Антимонопольний комітет України: Річний звіт.* — К., 2003.
32. *Антимонопольний комітет України: Річний звіт.* — К., 2004.
33. *Шовкун І.* Критическая концентрация // *Бизнес.* — 1995. — № 17. — С. 37.
34. *Про принципи забезпечення відповідності антимонопольному законодавству створення та діяльності асоціації підприємців від 20 грудня 1995 р. № 5/03.* Інформаційний лист Антимонопольного комітету України // *Закон і бізнес.* — 1996. — № 5. — С. 26–29.
35. *Словник законодавчих і нормативних термінів / Авт. І. І. Дахно.* — К.: Бліц-Інформ, 1998. — 352 с.
36. *NOTA VENE: Юридичний словник-довідник / За ред. акад. НАН України Ю. С. Шемшученка.* — К.: Феміна, 1996.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	3
Навчально-тематичний план вивчення дисципліни “Правове регулювання антимонопольної діяльності”	5
Програмний матеріал до вивчення дисципліни “Правове регулювання антимонопольної діяльності”	6
Теми контрольних робіт	14
Вказівки до виконання контрольної роботи	18
Контрольні питання	19
Список рекомендованої літератури	23

Відповідальний за випуск *Н. В. Медведєва*
Редактор *О. Б. Лисицька*
Комп'ютерне верстання *Т. В. Кулік*

МАУП
Зам. № ВКЦ-2093

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП